

A nők jogainak világnapja – március 8.

Szerkesztette: Dr.Szabó Elvira, nőgyógyász szakorvos

„Az Egyesült Nemzetek Világszervezetének adatai szerint a nők végzik el a világ munkáinak kétharmadát, keresetük mégis csak egy tizedét teszi ki a világon kifizetett összbérenek, vagyonuk pedig a világ összvagyonának kevesebb mint egy százaléka.”

A legnagyobb vagyon, érték mégis a nőket illeti meg, ez pedig az anyaság birtoklásának lehetősége.

Az anyaság szerepét minden társadalom, még a legdiszkriminatívabb is külön törvénnyel védi.

A Szerbiában hatályos munkatörvény összehasonlítva más, fejlettebb országokéval, erős védelmet biztosít a munkaviszonyban lévő kismamáknak. Gyakran azonban ezeket a rendelkezéseket megkerülve, figyelmen kívül hagyva a dolgozó kismamák szempontjából kedvezőtlenül járnak el a munkaadók. Ezért nagyon fontos, hogy a nők ismerjék jogaikat, és azokat a számukra kedvező módon alkalmazzassák.

Fontosabb tudnivalók:

- Ha a munkaviszony meghatározott időre szól, és a terhesség vagy a szülési szabadság idején szűnik meg, a munkaadó nem köteles azt meghosszabbítani.
- Ha a nő állandó munkaviszonyban van, munkaviszonya nem szűnhet meg a terhesség, a terhességmegtartási betegszabadság vagy a szülési szabadság alatt.

- A terhesség alatt a munkaviszonyban lévő nő nem végezhet olyan munkát, amely károsan befolyásolná az ő egészségét, vagy káros a magzatára, különösen vonatkozik ez olyan munkahelyekre, ahol nehezett kell emelni, radioaktív sugárzásnak vagy magas hőmérsékletnek, esetleg vibrációknak van kitéve.

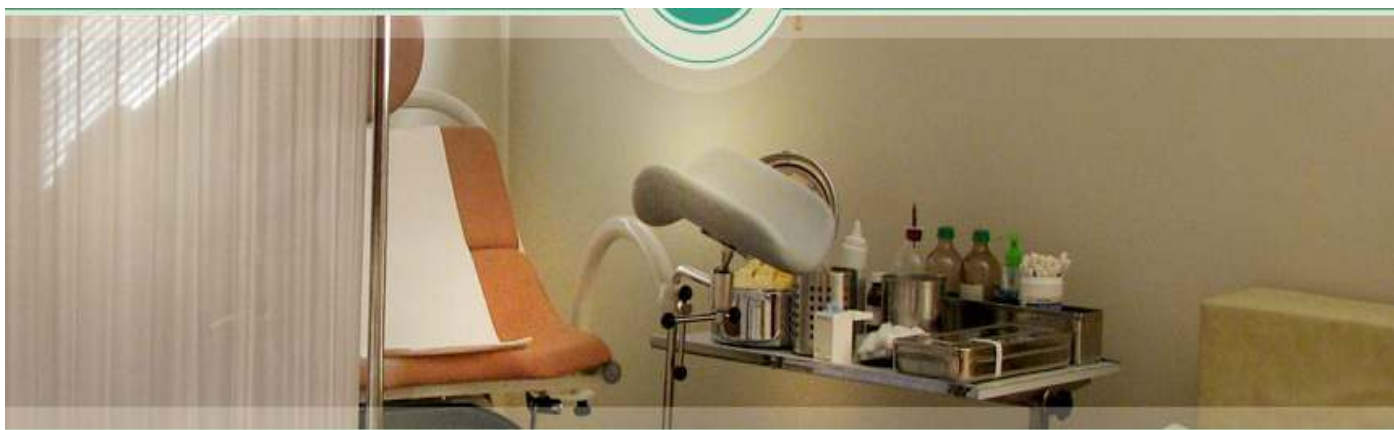
- A munkaviszonyban lévő kismama a terhesség utolsó nyolc hetében nem túlórázhat és nem dolgozhat éjjeli műszakban.

- Ha veszélyeztetett terhességről van szó, a munkaviszonyban lévő kismamáknak jogukban van a terhességmegtartásra járó betegszabadságra. Ez idő alatt – a legújabb rendelkezések alapján – 100 százalékos táppénz jár majd a jelenlegi, háromhavi átlag 65 százaléka helyett – jelentette be nemrégiben a Köztársasági Egészségbiztosítási Alap. A törvényrendelet január elsején lépett életbe. A táppénz 65 százalékat a kötelező egészségbiztosításból fizetik majd ki, a fennmaradt 35 százalékot pedig a szerbiai költségvetésből utalják át az alapnak 2014-ben. Gyakorlatban a 65 százalékot a munkáltatónak utalják át, aki köteles kifizetni az összeget a várandós nőnek. Ugyanakkor újdonság, hogy a nő folyószámlaszámát meg kell adnia a Köztársasági Egészségbiztosítási Alapnak, amely majd közvetlenül arra utalja át a terhességmegtartáson lévőknek a fennmaradt 35 százalékot.

- A munkaviszonyban lévő kismama 45, illetve legkevesebb 28 nappal a szülés várható ideje előtt jogosult a szülési szabadságra, amely a szülés napjától számított három hónapig tart. Az ezt követő időszak terminológiája a gyermek ápolására vonatkozik.

- A legutóbbi kormányrendelet szerint az egészségügyi biztosítással nem rendelkező kismamáknak is jogukban áll az egészségügyi ellátásra abban az esetben, ha a terhességről szóló orvosi bizonylatot felmutatják az illetékes szervnél.

A nők egészségvédelme megkülönböztető helyen kell, hogy álljon, mivel a fertilitási index egy adott társadalom fejlettségi mutatóját képezi.

A nők egészségvédelmét a nőgondozók biztosítják. Ezeknek a fő feladata a megelőzésben, felvilágosításban és egy alapszintű egészségügyi ellátásban van.

Minden biztosított nőnek jogában áll igénybe venni évente egy preventív nőgyógyászati vizsgálatot.

A 25-65 év közötti nők 3 évente jogosultak egy nőgyógyászati megelőző vizsgálatra, amely magába foglalja a méhnyakrákszűrést és a mellek vizsgálatát.

A 45-69 év közötti nők számára minden második évben jár a mellek mammográfiás vizsgálata.

A 15-49 év közötti nők számára évente jár egy megelőző tanácsadás a családtervezéssel, azaz a fogamzásgátlással kapcsolatban.

Nagyon sok nő Magyarországon ismeri ezeket a lehetőségeket, és rendszeresen eljár az évi ellenőrzésekre, de sajnos vannak nők, asszonyok, akik egész életükben csak néhányszor voltak nőgyógyásznál, és csak akkor jelentkeznek vizsgálatra, amikor már késő.

Nagyon fontos kiemelni, hogy a nőknél a mellrák előfordulása az első, a méhnyakrák pedig a második helyen áll Szerbiában mindannak ellenére, hogy hatékony szűrővizsgálatok állnak rendelkezésünkre. Ezek a szűrővizsgálatok egyszerűek, fájdalommentesek, és mindenki számára elérhetőek, csak élni kell velük.

